

POSTANOWIENIE

24 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Piotr Telusiewicz

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 24 lipca 2024 r. w Warszawie
zażalenia A. M.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie
z 25 stycznia 2023 r., XXVI WSC 1/23,
w sprawie z powództwa A. M.
przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.
o ustalenie,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 25 stycznia 2023 r. Sąd Okręgowy w Warszawie, w sprawie z powództwa A. M. przeciwko Bank spółce akcyjnej w W., o ustalenie, w przedmiocie skargi powódki o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego zarządzenia o zwrocie pozwu, odrzucił skargę.

W zażaleniu na powyższe postanowienie powódka zarzuciła naruszenie przepisów, które miało wpływ na treść postanowienia, to jest art. 328 § 2 w zw. z art. 361 k.p.c.; art. 5 k.p.c., 504 § 1 k.p.c.; 359 k.p.c.; art. 102 i 117 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W przedmiotowej sprawie powódka wniosła zażalenie osobiście (nie była zastępowana przez profesjonalnego pełnomocnika). Przypomnieć należy, że m.in. z tego względu została odrzucona (przez Sąd Okręgowy) skarga powódki o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego zarządzenia o zwrocie pozwu.

W praktyce Sądu Najwyższego dominuje pogląd, iż w tego typu przypadku zażalenie powinno podlegać odrzuceniu. W postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje bowiem zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych (art. 87¹ § 1 k.p.c.). Dotyczy to także postępowania toczącego się na skutek wniesienia do Sądu Najwyższego zażalenia (zob. np. postanowienie SN z 14 kwietnia 2021 r., I CZ 33/20). Sporządzenie zażalenia do Sądu Najwyższego osobiście przez stronę (uczestnika postępowania nieprocesowego) pozbawioną zdolności postulacyjnej jest dotknięte brakiem nieusuwalnym i powoduje konieczność odrzucenia takiego zażalenia wprost, jako niedopuszczalnego, bez wzywania do uzupełnienia tego braku. Niemożliwe również jest usunięcie takiego braku samodzielnie przez stronę, ani jej pełnomocnika w jakiegokolwiek formie (zob. m.in. postanowienia SN z 9 lipca 2021 r., IV CZ 26/21; z 16 lipca 2021 r., I CZ 21/21; z 25 lutego 2022 r., III CZ 46/22; z 14 czerwca 2022 r., III CZ 197/22).

Jednak w orzecznictwie Sądu Najwyższego pojawia się również stanowisko wskazujące na konieczność rozpoznania zażalenia w opisanej powyżej sytuacji (postanowienie SN z 14 maja 2024 r., III CZ 47/24). Wskazuje się, że zażalenie na odrzucenie skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia powinno zostać wniesione przez adwokata lub radcę prawnego. Jeżeli jednak odrzucenie skargi nastąpiło z powodu naruszenia art. 87¹ § 1 k.p.c., to zażalenie na odrzucenie wniesione z naruszeniem tego przepisu nie może zostać odrzucone, gdyż w ten sposób Sąd Najwyższy nigdy nie mógłby skontrolować merytorycznie prawidłowości odrzucenia skargi przez sąd powszechny.

Podzielając drugi z wymienionych poglądów, Sąd Najwyższy wskazuje, iż Sąd Okręgowy podjął prawidłowe rozstrzygnięcie. Sąd ten właściwie odrzucił skargę powódki na podstawie art. 424⁶ § 3 k.p.c. Podstawy odrzucenia skargi

zostały właściwie i szczegółowo opisane w uzasadnieniu postanowienia Sądu Okręgowego. Dotyczy to zarówno odrzucenia skargi w związku z art. 424¹ § 1 i 2 k.p.c. (powódka wniosła przecież skargę na orzeczenie sądu pierwszej instancji), jak też i w związku z art. 87¹ § 1 k.p.c. (skarga nie została sporządzona przez profesjonalnego pełnomocnika).

Z tych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 394¹ § 3 w związku z 398¹⁴ k.p.c. oddalił zażalenie.

[SOP]

[ms]